

Договір страхування: основні положення

№19, 08 травня 2025

Андрій Шабельніков ,
Керуючий партнер адвокатського об'єднання EvrikaLaw
голова Комітету Національної асоціації адвокатів із питань інвестиційної діяльності та приватизації

У сучасних умовах воєнного стану, загроз обстрілів із боку ворога й невизначеності дедалі більше громадян замислюються над можливістю застрахувати своє майно, щоб убезпечитися від непередбачуваних ситуацій. Тому сьогодні страхові компанії активно пропонують різноманітні формати страхових послуг.

А втім, у разі наміру укласти договір страхування слід розуміти особливості цього правочину та ключові вимоги до його укладання, щоб бути впевненими, що ваші права й майно буде належно захищено.

То що ж таке договір страхування та які його основні положення?

Договір страхування – це письмова угода між страхувальником і страховиком, згідно з якою страховик бере на себе зобов'язання в разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (надати допомогу, виконати послугу тощо), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Сторонами договору страхування є страховик і страхувальник (особи, які бажають застрахувати своє майно).

Страхувальниками можуть бути дієздатні фізичні особи, фізичні особи – підприємці, юридичні особи, які уклали зі страховиками договори страхування або є страхувальниками відповідно до законодавства.

Об'єктом страхування можуть бути:

- 1) життя, здоров'я, працездатність та/або пенсійне забезпечення;
- 2) майно на праві володіння, користування й розпорядження майном та/або можливі збитки чи витрати;
- 3) відповідальність за заподіяну шкоду особі або її майну.

Відповідно до ст. 89 Закону України "Про страхування" договір страхування обов'язково повинен містити **такі основні положення**:

- 1) дані страховика та страхувальника;
- 2) інформацію про предмет й об'єкт страхування;
- 3) розмір страхової суми та/або ліміти відповідальності за договором страхування за класами страхування іншими, ніж страхування життя;
- 4) розмір страхової суми та/або розміри страхових виплат за договором страхування життя (крім договорів, у яких не визначається страхова сума та/або розміри страхових виплат);
- 5) перелік страхових ризиків;
- 6) перелік винятків зі страхових випадків та обмеження страхування;

- 7) страховий тариф (крім договорів, у яких не визначається страховий тариф);
- 8) строк дії договору страхування, порядок вступу його в дію, період (періоди) страхування, територія дії договору страхування;
- 9) розмір страхової премії, порядок і строки її сплати;
- 10) порядок внесення змін і припинення дії договору страхування;
- 11) порядок розрахунку, умови та строки здійснення страхових виплат;
- 12) причини відмови у страховій виплаті;
- 13) права й обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 14) порядок вирішення спорів;
- 15) інші умови за згодою сторін.

Договір страхування укладають лише в письмовій формі, у разі недотримання якої цей договір є нікчемним.

Важливим моментом є те, що страховик має право укладати договори страхування лише на підставі ліцензії на здійснення діяльності зі страхування, отриманої за відповідними класами (ризиками в межах відповідного класу) страхування.

Також слід звернути увагу на те, що факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим полісом, сертифікатом.

Отже, договір страхування – це ефективний механізм захисту від ризиків знищення чи пошкодження майна або ж інших непередбачуваних ситуацій. Однак, перед тим як його укладати, треба переконатися, що він відповідає вимогам законодавства, а компанія-страховик має відповідну ліцензію. Це необхідно, щоб була гарантія, що ваше майно належно захищене й ви справді отримаєте страхові виплати в разі його пошкодження.

© ТОВ "ІАЦ "ЛІГА", ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2025

У разі цитування або іншого використання матеріалів, розміщених у цьому продукті ЛІГА:ЗАКОН, посилання на ЛІГА:ЗАКОН обов'язкове. Повне або часткове відтворення чи тиражування будь-яким способом цих матеріалів без письмового дозволу ТОВ "ЛІГА ЗАКОН" заборонено.

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2025
© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2025